

Vastaus valtuustoaloitteeseen maksuttomasta koulumatkasta joukkoliikenteessä Kouvolan erikoisluokilla opiskeleville koululaisille

4151/00.05.00/2023

Kaupunginvaltuusto 13.02.2023 § 16

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Janne Pahkalan, Anni Villikan, Jarmo Uttalan ja Janne Patjaksen jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Kouvolan kaupungin strategian kasvukärkinä ovat lapset ja nuoret.

Lahjakkuuksien ja vahvuuksien huomioiminen opetuksessa on Kouvolan vetovoimatekijä. Näin on kirjattu Kouvolan kasvatus- ja opetustoimen julkaisuun 30.9.2021.

Erikoisluokkajärjestelmä on erinomainen lisä aktiivisille koululaisille, jotka haluavat syventää tietojaan ja taitojaan koulunkäynnin ohella. Erikoisluokalle voi hakea miltä tahansa Kouvolan alueelta ja valituksi voi tulla, jos läpäisee pääsykokeet.

Erikoisluokkien toiminta on perustellusti keskittynyt Kouvolan ja Kuusankosken keskustojen alueelle hyvien julkisten liikenneyhteyksien läheisyyteen.

Vaikka erikoisluokat on sijoitettu hyvien kulkuyhteyksien läheisyyteen, ovat kouvoolalaiset koululaiset epätasa-arvoisessa asemassa keskenään. Kouvolan kaupungin koulukuljetusperiaatteisiin (Kasvatus- ja opetuslautakunta 24.2.2021) on kirjattu, että jos oppilas käy koulua erikoisluokalla (esim. musiikki- tai liikuntaluokka), joka ei ole hänen lähikoulunsa, ei hänellä ole kuljetusoikeutta kouluun. Kuljetusoikeutta erikoisluokalle ei ole, vaikka omaan lähikouluun olisi kuljetusoikeus.

Nämä periaatteet ovat johtaneet mm seuraavanlaisiin kohtuuttomiin tilanteisiin:

- Kaipiaisissa asuva urheiluluokalle pyrkivä jalkapalloilijatyttö ei ole oikeutettu saamaan joukkoliikennelippua koulukyyteihinsä Urheilupuiston yläkoululle erikoisluokkasäännön perusteella. Kuitenkin sama koulu on hänelle ilmoitettu lähikoulu, johon hänellä olisi kuljetusoikeus, jos hän kävisi saman koulun normaaliluokkaa.
- Jaalalainen pianonsoittoa opiskeleva tyttö haluaa musiikkiluokalle Naukion kouluun. Kuljetusoikeus hänellä on vain Hirvelän yläkoululle, joka on ilmoitettu tytön lähikouluksi. Mikäli hän haluaa jatkaa samalla bussilla ja samalla lipulla matkaa Naukion kouluun erikoisluokalle, kuljetusoikeutta ei muodostu.

Aloite:

Esitämme että Kouvolan koulukuljetuseriaatteita muutetaan niin että myös Kouvolan erikoisluokilla opiskelevat koululaiset saavat joukkoliikenteen kuljetusoikeuden samoilla ehdoilla kuin lähikoulua käyvät. Kustannusvaikutuksiltaan muutos olisi vähäinen, koska erikoisluokkien täyttöaste vaihtelee luokittain suuresti ja vain osalle oppilaista muodostuisi maksuton kuljetusoikeus.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 27.04.2023 § 25

Valmistelija: asiakasvastaava Sari Keskinen, puh. 020 615 9340, sari.keskinen(at)kouvola.fi

Valtuustoaloite maksuttomasta koulumatkasta joukkoliikenteessä Kouvolan erikoisluokilla opiskeleville koululaisille

Kouvolalaisilla lapsilla ja nuorilla on ollut mahdollisuus syventää harrastuneisuuttaan kaupunkitason erikoisluokilla, koulujen kerhoissa sekä harrastamisen Kouvolan mallin mukaisilla harrastetunneilla.

Erikoisluokkajärjestelmässä toisen luokan oppilaat voivat hakea liikunnan, musiikin sekä mediakasvatuksen ja ilmaisutaidon erikoisluokille opiskellakseen siellä kolmannelta luokasta alkaen. Kuudennen luokan oppilaat voivat hakea liikunnan, matematiikan, hitechin, ilmaisutaidon, yrittäjyyskasvatuksen, musiikin sekä mediakasvatuksen ja ilmaisutaidon erikoisluokille opiskellakseen siellä yläkoulun ajan. Erikoisluokalle haetaan pääsykokeiden kautta. Kouvolassa on järjestetty myös vuodesta 2021 alkaen Suomen harrastamisen mallin mukaisia harrastetunteja. Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on tukea kouvolaisten lasten ja nuorten mieleistä harrastamista koulupäivän yhteydessä. Koulujen omat kerhot tarjoavat myös harrastusmahdollisuuksia oppilaille.

Uusien kouluhankkeiden myötä on mahdollista pohtia lahjakkuuksien ja vahvuuksien huomioimista opetuksessa uudelleen. Oppilaiden vahvuuksien tukemisessa on huomioitava asiakaslähtöisyys ja tasa-arvoinen saavutettavuus. Lahjakkuuden ja vahvuuden huomioiminen Kouvolan perusopetuksessa on käsitelty Kouvolan kasvatus- ja opetuslautakunnassa 6.10.2021 § 101.

Kouvolan kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnan 24.2.2021 § 11 hyväksymien koulukuljetuseriaatteiden mukaan, jos oppilas käy koulua

erikoisluokilla, joka ei sijaitse hänen lähikoulussaan, ei hänellä ole kuljetusoikeutta kouluun. Kuljetusoikeutta erikoisluokalle (toissijaiseen kouluun) ei ole, vaikka omaan lähikouluun olisi kuljetusoikeus.

Sen sijaan, jos oppilaan lähikoulu ja erikoisluokka toimivat samassa koulussa ja oppilaalla on kuljetusoikeus lähikouluun, kuljetusetu säilyy myös erikoisluokalla.

Kouvolan kaupungin perusopetuksessa opiskelee n. 6950 oppilasta. Kouvolan kaupungin erikoisluokilla on lv. 2022–2023 yhteensä 747 oppilasta. Erikoisluokkien oppilaista suurin osa opiskelee yläkoulun erikoisluokilla, yhteensä 495 oppilasta. Alaluokkien erikoisluokilla luokka-asteilla 3–6 opiskelee 252 oppilasta.

Omissa lähikouluissaan opiskelee 343 oppilasta kaikista erikoisluokkien oppilaista ja heillä 44:llä on koulukuljetus.

Muussa kuin lähikoulussaan opiskelee 175 oppilasta, joilla koulumatka on yli 5 km.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto on 19.11.2019 § 86 päättänyt joukkoliikenteen kehittämissuunnitelmasta, jossa perusopetuksen oppilaat ja opiskelijat otettaisiin maksuttomana kuntalaisryhmänä maksuttoman joukkoliikenteen piiriin. Asiasta ei ole toimeenpanopäätöstä.

Mikäli erikoisluokille myönnettäisiin valtuustoaloitteen mukainen maksuton joukkoliikenteen mahdollisuus tai joukkoliikenteen kehittämissuunnitelma etenisi siten, että perusopetuksen oppilaille olisi mahdollisuus kulkea erikoisluokille maksutta joukkoliikenteessä erikoisluokille, haku todennäköisesti lisääntyisi. Tämä maksuton vaihtoehto mahdollistaisi kuitenkin vain osalle oppilaista mahdollisuuden kulkea joukkoliikenteen autoilla erikoisluokille. Kaikista perusopetuksen oppilaista on tällä hetkellä n. 780 vain taksikuljetuksessa, linja-autossa n. 520 oppilasta sekä taksissa että linja-autossa n. 250 oppilasta. Kuljetusmuoto, jossa käytetään vain taksia tai taksin ja linja-auton yhdistelmää, johtuu siitä, että oppilaiden kotiosoite ei ole joukkoliikenteen reittien varrella johtuen Kouvolan kaupungin suuresta pinta-alasta ja haja-asutusalueista. Kouvolan kaupungin oppilaskohtainen keskiarvo kuljetuskustannusten osalta on v. 2022 ollut n. 530 € vuodessa, joka on laskettu kaikkien perusopetusikäisten määrästä.

Em. syistä johtuen maksuton joukkoliikenne ei mahdollista kaikkien kouvolalaisten oppilaiden hakeutumista erikoisluokille, koska joukkoliikenteen reittejä ei pystytä suunnittelemaan harvaan asutuille alueille. Oppilaiden yhdenvertaisuus ei toteutuisi, mikäli joukkoliikenne olisi maksuton erikoisluokkien oppilaille.

Ehdotus:

Maksutonta joukkoliikennettä ei tarjota erikoisluokkien oppilaille. Mikäli maksuton joukkoliikenteen kehittämissuunnitelma etenisi siten, että kaikille perusopetusikäisille oppilaille tarjotaan maksuton joukkoliikenne, mahdollistaisi se myös erikoisluokilla joukkoliikenteen hyödyntämisen osalla oppilaista.

Lisätietoja: asiakasvastaava Sari Keskinen, puh. 020 615 9340, sari.keskinen(at)kouvola.fi

vs. Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää antaa valtuustoaloitteeseen selostusosan mukaisen vastauksen asian käsittelystä kasvatus- ja opetuslautakunnassa.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta myönsi asiakasvastaava Sari Keskiselle läsnäolo- ja puheoikeuden. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 30.08.2023 § 59

Valmistelija: asiakasvastaava Sari Keskinen, puh. 020 615 9340, sari.keskinen(at)kouvola.fi

Kasvatus- ja opetuslautakunta jäi odottamaan kaupungin kehittämis- ja sopeuttamisohjausryhmän kannanottoa maksuttomaan joukkoliikenteeseen.

Kaupungin kehittämis- ja sopeuttamisohjausryhmän on linjannut kokouksessaan 29.5.2023, että nykyistä maksutonta joukkoliikennettä ei laajenneta, vaan tarkastelu siirretään tuleville vuosille. Tämä linjaus koskee myös maksutonta joukkoliikennettä erikoisluokille.

Kaupungin taloustilanne kokonaisuutena on sen kaltainen, että maksuttoman joukkoliikenteen myöntäminen erikoisluokille ei ole mahdollista kasvatukseen ja opetukseen suunnattujen säästövelvoitteiden perusteella.

Lisätietoja: asiakasvastaava Sari Keskinen, puh. 020 615 9340,
sari.keskinen(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää antaa valtuustoaloitteeseen selostusosan mukaisen vastauksen asian käsittelystä kasvatus- ja opetuslautakunnassa.

Lisäksi lautakunta päättää, että maksutonta joukkoliikennettä ei laajenneta perusopetuksen erikoisluokille.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
